

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-529615-V-DZ/06

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, *19. maja 2010 r.*

Pan

Jerzy Miller

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

szanowny Panie Ministrze

Od kilku lat w sferze zainteresowania Rzecznika Praw Obywatelskich pozostaje problem trybu, w jakim następuje wykonanie ostatecznych decyzji o opróżnieniu lokalu mieszkalnego pozostającego w dyspozycji jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji. Problem ten wyłonił się na tle skarg od policjantów, emerytów i rencistów policyjnych oraz od innych osób zajmujących takie lokale bez tytułu prawnego, którzy w listach kierowanych do Rzecznika wyrażali obawę, iż opróżnienie zajmowanych przez nich mieszkań zostanie przeprowadzone „na bruk”, bez zapewnienia im lokalu socjalnego, czy choćby pomieszczenia tymczasowego, o którym mowa w art. 1046 § 4 Kodeksu postępowania cywilnego.

Zagadnienie to zostało po raz pierwszy przedstawione Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji w wystąpieniu Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 5 kwietnia 2007r., a następnie w wystąpieniach z dnia 24 stycznia 2008r. i z dnia 15 grudnia 2008r.

Zgodnie ze stanowiskiem Rzecznika Praw Obywatelskich wyrażonym w tych wystąpieniach, zachodzi konieczność uregulowania bezpośrednio w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (Dz.U. z 2007r. Nr 43, poz. 277 ze zm.) trybu, w jakim ma nastąpić egzekucja obowiązku wynikającego z prawomocnych decyzji o opróżnieniu lokalu, celem wyeliminowania wątpliwości powstających w tym zakresie w praktyce, na które wskazywała treść korespondencji prowadzonej przez Rzecznika z organami Policji. Dlatego też Rzecznik zwracał się z prośbą o rozważenie możliwości podjęcia działań legislacyjnych zmierzających do jednoznacznego uregulowania przedstawionej problematyki w ustawie o Policji.

W piśmie z dnia 16 stycznia 2009r. (znak: BMP-079-12975/08/ER/AK) będącym odpowiedzią na wystąpienie Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 15 grudnia 2008r. Podsekretarz

Stanu w MSWiA poinformował, że w Ministerstwie trwają prace legislacyjne nad zmianą ustawy z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji w odniesieniu do Rozdziału 8 - Mieszkania funkcjonariuszy Policji. Zakres prowadzonych prac legislacyjnych nad ustawą nie obejmuje problematyki trybu, w jakim następuje wykonanie ostatecznych decyzji o opróżnieniu lokali mieszkalnych zajmowanych przez policjantów oraz emerytów i rencistów policyjnych pozostających w dyspozycji jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji. Przedmiotowa problematyka wymaga bowiem przeprowadzenia kompleksowej nowelizacji i powinna być przedmiotem prac nad nową ustawą o Policji, nad której kształtem trwa obecnie debata publiczna. Niemniej jednak rozważane w przedmiotowym zakresie zmiany ustawy o Policji będą zmierzały m.in. do wprowadzenia nowych przepisów regulujących sprawę przydziału lokalu socjalnego w rozumieniu przepisów art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 31 czerwca 2001r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. z 2005r. Nr 31, poz. 266 ze zm.) nakładających na organ wydający decyzję nakazującą opróżnienie lokalu obowiązek orzeczenia o uprawnieniu bądź braku uprawnienia do otrzymania lokalu socjalnego; nałożenie na gminę właściwą ze względu na miejsce położenia lokalu podlegającego opróżnieniu obowiązek zapewnienia lokalu socjalnego; określenie katalogu osób, wobec których właściwy organ nie mógłby orzec o braku uprawnienia do otrzymania lokalu socjalnego - na wzór standardów ochrony wszystkich lokatorów; wskazanie wyjątkowych przypadków, w jakich organ mógłby orzec o braku uprawnienia do otrzymania lokalu socjalnego.

Rzecznik Praw Obywatelskich zdecydował się po raz kolejny podjąć omawiany problem, ponieważ wciąż wpływają do jego Biura skargi od osób, wobec których wydane zostały prawomocne decyzje orzekające o obowiązku opróżnienia zajmowanego lokalu pozostającego w dyspozycji organów Policji. Z treści listów wynika, że osoby eksmitowane nadal pozbawione są wszelkiej ochrony przed eksmisją „na bruk”. Są wśród nich osoby, które powinny być w szczególności chronione przed bezdomnością tj. osoby niepełnosprawne, w podeszłym wieku, kobiety w ciąży, osoby z małymi dziećmi.

Z pisma Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 stycznia 2009r. (znak: BMP-079-12975/08/ER/AK) wynikało, że w sprawach dotyczących opróżnienia lokali pozostających w dyspozycji organów Policji, Biuro Logistyki Komendy Głównej Policji występuje na etapie postępowania administracyjnego do właściwych miejscowo Urzędów m.st. Warszawy o udzielenie pomocy zainteresowanym w rozwiązaniu sytuacji mieszkaniowej. Należy jednak zwrócić uwagę, że - jak wynika z treści skarg kierowanych do Rzecznika - obowiązek opróżnienia dotyczy lokali znajdujących się w dyspozycji organów Policji położonych

nie tylko na terenie Warszawy. Ponadto zwrócenie się przez organ Policji do gminy o wskazanie osobie eksmitowanej lokalu komunalnego, do którego osoba ta mogłaby się przeprowadzić, i wstrzymanie egzekucji opróżnienia lokalu do czasu dostarczenia przez gminę takiego mieszkania zależy wyłącznie od jego dobrej woli, nie jest natomiast obowiązkiem wynikającym z przepisu prawa bądź z decyzji o opróżnieniu lokalu. Trzeba także zauważyć, że osoba eksmitowana z lokalu będącego w dyspozycji organów Policji może ubiegać się o najem lokalu komunalnego jedynie na zasadach ogólnych, przy czym nawet w przypadku zakwalifikowania takiej osoby do zawarcia umowy najmu i umieszczenia jej na stosownej liście, okres oczekiwania na lokal jest bardzo długi.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) Rzecznik zwraca się do Pana Ministra z prośbą o poinformowanie, na jakim etapie znajdują się obecnie zapowiadane prace nad nową ustawą o Policji, w której rozwiązany zostanie problem będący przedmiotem niniejszego wystąpienia.

Z poważaniem

ZASTĘPCA
Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław Trociuk